

SPARTA SPORDIKILB (üksikmäng) 22.01.2022

Küsimused: Urmo Kallakas, Aivar Saar, Toomas Tarm

1. Mis riigi kohta käivad järgmised faktid?

- Ühtegi selle riigi kodakondset pole NHLis mänginud, aga umbes tosin mängumeest on olnud selle riigi päritoluga. Tuntum neist kolmekordne meister Chris Chelios
- NFL-is on läbi ajaloo mänginud 5 selle riigi kodakondset, hetkel mitte ühtegi
- NBAs on mänginud 19 riigi kodakondset, neist 3 on hetkel aktiivsed. Üks tuntuim kodakondne (aga mitte kõige tuntum) on näiteks pikaaegne mängija ja hilisem Los Angeles Lakersi treener Kurt Rambis
- F1 MM-sarjas ei ole kunagi ühtegi selle riigi kodakondset võistelnud
- Tokyo OMil esindas riiki 83 sportlast, võideti 4 medalit,
- Viimasel taliolümpial osales 4 sportlast - 2 murdmaasuusatajat ja 2 mäesuusatajat. Parimaks kohaks Sophia Ralli 44. koht naiste slaalomis.

2. Kõik korrad, kui see sportlane on vette hüpanud, on tulnud tiitlivõistlustel võit. Kokku on tal olümpiamängudel, maailmameistrivõistlustelt ja Euroopa meistrivõistlustelt 41 kuldmedalit, millega võib teda pidada kõige edukamaks tiitlivõistluste sportlaseks üldse. Kaks viimast kulda lisandusid Tokyo OM-ilt. Kes on see erakordse CVga sportlane?

3. Kes on korvpallurid parempoolsel pildil? Soovime teada nii endise Carolina kui ka Gonzaga ülikooli mängija nime. Vihjame siis veel nii palju, et üks neist mängijatest on alanud aastal jõudnud juba mängida ka Eesti publiku silme all.

4. Kes on vasakpoolsel pildil olev noormees? Maailma jahmatas ta esmakordselt 1976. aastal kui 10-aastasena võitis malesimultaani andnud Viktor Kortšnoid. Küsitav sai suurmeistriks 19-aastaselt ning on mänginud ka male maailmameistri tiitli peale.

5. Millise legendaarse tennisisti nime kannab 2021. aastast naiste tennis võistkondlik turniir, mida varem tunti Federation Cup'ina?

6. Sellel aastatuhandel on meeste laskesuusatamise MK-I suure kristallgloobuse saanud ühe erandiga ainult Norra või Prantsusmaa laskesuusatajad. Kes on see kolmekordne olümpiavõitja ja kolmekordne maailmameister, kes suure kristallgloobuse võitis hooajal 2006/2007?
7. Kuidas nimetatakse teisiti vene piljardit? See on see kuuteist valge kuuliga mäng, kus iga kuuliga võib teist kuuli lüüa. Õige vastuse võib leida ka näiteks põhikooli tasemelt ühe reaallaine või ka ajaloo õpikust, ühe Euroopa suurlinna keskusest või tuntud rahatähe pealt.
8. Küsime korvpallurit, kellele 2021. aasta oli nii edukas, et kõigepealt aprillis sõlmis ta oma koduklubiga 5-aastase üle 160mUSD väärt lepingu, juunis tuli NBA meistriks olles valitud NBA esimesse kaitseviisikusse ning augustis Tokyos ka olümpiavõitjaks.
9. Millises linnas asuva F1 ringraja hüüdnimi on "Monaco without the buildings" (tõlkes „Monaco ilma ehitisteta“), kuna rada on väga keerutav ja reljeefne, mistõttu on möödumine väga keeruline. Ka tänavuse aasta GP-I õnnestus pärast rehvivahetusi Fernando Alonso hoida endast selgelt kiirem Lewis Hamilton 12 ringi enda seljataga, mistõttu Hamiltonil polnud enam aega Alonso tiimikaaslasele järgi jõuda ja nii saavutas see tiimikaaslane ja ka Alpine-Renault meeskond oma ajaloo esimesed GP võidud (õigeks vastuseks loeme ka ringraja nime).

10. Ainus paar õde-vendasid, kes taasiseseisvumise järgselt on ühtedel ja samadel olümpiamängudel Eestit esindanud, on ujujad Triin ja Marti Aljand 2008. aastal Pekingis. Huvitaval kombel on tegelikult veel kaks paari õde-vendasid, kes on samadele olümpiamängudele võistlejatena kohale sõitnud, aga erinevatel põhjustel pole üks paarilistest neil kordadel tegelikult startinud. Nimetage nende kahe paari perekonnanimed!

11. Pildil parempoolne mees on Euroopa klubivuti üks legendaarsemaid abitreereid, keda eelkõige teatakse üheksakümnendate alguses Manchester United'i noortetreeneri ja Alex Fergusoni parema käena, tuues põhivõistkonda suure hulga kuldse põlvkonna osaks saanud noormängijaid. Viimasel kümnekonnal aastal on mees aga olnud Manchester City abitreener. Vastusena võib pakkuda ka ühte olümpiavõitjast ameeriklasest korvpallurit. Kellest on jutt?

12. Maratonijooksja Ahmed Salah omab kolme tiitlivõistluste medalit – OM pronksi Soulist ja kahte MM-hõbedat (Rooma 1987 ja Tokyo 1991), samuti tegi mees kõvasid jookse linnamaratonidel. Ta ei esindanud aga päris traditsioonilist jooksumaad. Nimelt on Salah' pronks riigi ainus olümpiamedal, kuigi 2016. aastal oldi samuti jooksualal teisele medalile väga lähedal. Mis riigi sportlane oli Ahmed Salah?
13. Naiste jäähoki MM-il, mida mängitakse aastast 1990, on ainult ühel korral jõudnud finaali mõni muu riik peale USA ja Kanada. Juhtus see kodusel turniiril aastal 2019, kui turniir lõpetati hõbemedalitega kaotades finaalis USA-le karistusvisetega. Mis riik?
14. Mis aasta olümpiamängudel mängiti võrkpallis esmakordselt geime 25 punktini? Vihjena olgu öeldud, et nii meeste kui ka naiste turniiril kuulusid hõbemedalid Venemaale.
15. Millise spordirõivaste tootja logo näete? Ettevõtte on asutatud 1914. aastal Rootsis ning ta toodab igasugust looduses liikumiseks vajalikku varustust: erinevad riided, seljakotid, jalatsid jne. Peetakse üheks Põhjamaade suurimaks selle alast toodangut valmistavaks firmaks. Interneti andmetel valmistatakse osa toodangust ka Eestis.

16. Milline perekonnanimi ühendab rahvuskoondises 102 korda mänginud väravavahti ning viiekordset olümpiamedalisti ujumises, kes 2021. aasta jaanuaris sattus aga uudistesse hoopis Kapitooriumi ründajana?

17. 2021. aasta Eesti parim noorsportlane oli Eneli Jefimova, kes lõpetas Kelly Sildaru viie aasta pikkuse järjestikuste tiitlite perioodi. Kes võitis selle tiitli aga aastal 2015 ehk enne Kelly Sildaru? Peamine saavutus, mis selle tiitli tõi, tehti septembrikuus, kuigi see ei toonud kaasa ühtegi medalit. Küsitava auks on tänaseks välja aretatud ka üks roosisort. Kui septembrikuises samade korraldajate üksikmängus läks Mati Nuude roosisordi küsimus nulliringiks, siis loodame, et nüüd läheb paremini.

18. Kes saab öelda, et ta on Eesti kergejõustiku kõigi aegade edetabelis top100 hulgas (küll viimastel ridadel) samal distsipliinil, milles nii tema isa kui tema vanaisa on püstitanud Eesti rekordid? Ühel teistel distsipliinil leiame küsitava siiski ka kõigi aegade top10-st. Vastuseks märkida nii sportlane kui kergejõustiku distsipliin, milles esivanemad on rekordeid püstitanud.

19. Pildil on möödunud aasta vast edukaim Eesti pokkerimängija, olles väidetavalt teeninud 2021. aastal üle 2 miljoni dollari. Noormeest on viimase kümnekonna aasta jooksul küsitud korduvalt ka varasemates spordimälumängudes.

20. Küsime pildil olevat käsipalli Tokyo olümpiavõitjat ning turniiri parimaks joonemängijaks valitud meest, kes igapäevast leiba teenib FC Barcelona klubis. Sama klubisüsteemi vutiklubis on umbes kümnend tagasi edukalt pallinud ka küsitavaga sama perenime, aga erinevat kodakondsust kandev pallivõlur.

SPARTA SPORDIKILB (üksikmäng) 22.01.2022

PEKINGI PLOKK

21. Uus taliolümpia Pekingis on kohe ukse ees, aga meenutame veel eelmist. Kui Eestis on murdmaasuusatajate hulgas tihtipeale eristatud sprintereid ja distantsisõitjaid, siis maailmatasemel on väga palju universaale, kes on ühtlaselt tugevad igal distantsil. Möödunud Pyeongchangi olümpial juhtuski nii, et nii meeste kui naiste hulgas sai üks sportlane medali nii individuaalsprindis kui ka kõige pikemal distantsil (50km ja 30km). Kes sellega hakkama said?
22. 31. juulil 2015 valiti 2022. aasta taliolümpiamänge korraldavaks linnaks Peking. Tähtajaks esitas oma kandidatuuri kolm linna, aga vaid üks linn jäi kandideerima Pekingi vastu, sest kolmas võttis oma kandidatuuri maha. Nimetage need 2 linna! Nii see, kes võttis kandidatuuri maha, kui ka see, kes jäi lisaks Pekingile kandideerima. Üks nendest on olnud ka olümpialinn (eestlasi seal ei osalenud), teises pole aga mänge korraldatud. On riigi suurim linn ning tõlkes tähendab linna nimi õunapuud.
23. Kui rääkida rennist alla tuleku spordialadest taliolümpiamängudel, siis milline distsipliin lisandub nende alade programmi ainsa uue distsipliinina peatselt algavatel Pekingi olümpiamängudel? Punkte saab ainult väga täpse vastuse eest.
24. Seda 24-aastast mäesuusatajat peetakse üheks potentsiaalseks lähiaja valitsejaks ja Pekingi olümpia suurfavoriidiks suurslaalomis ja supersuurslaalomis. Juunioride klassis õnnestus tal võita aastatel 2016-2018 6 MM-kulda, maailma karikasarjas on kogunenud 20 poodiumikohta, sealhulgas 8 võitu. Täiskasvanute tiitlivõistluste medalit veel ei ole. (NB! Vasakpoolne pilt!)

25. Näete parempoolsel pildil Šveitsi murdmaakoondise peatreenerit, kes üritab aidata Dario Cologna võita Pekingis neljandat järjestikust 15km distantsi kuldmedalit. Küsitava enda ainus olümpiastart lõppes 59. kohaga.

SPARTA SPORDIKILB (üksikmäng) 22.01.2022

KORRALDAJATE PLOKK

26. Mis spordialal tegutseb Eestis spordiklubi TARM. Tegemist on olümpiaalaga, mis on kavas aastast 1904 ning vaid ühtedel olümpiamängudel kavast välja jäetud. Ka Eestil on selle spordiala olümpiamängudel poodiumile asja olnud.

27. Korraldajad ei leidnud, et olümpiamängudel oleks käinud SAAR nimelist Eesti sportlast, aga millistel olümpiamängudel võis näha sellist pilti? (aasta + linn)

28. Kui kahe selle mälumängu koostaja perenime kohta sai küsimus vormistatud, siis KALLAKAS'e kohta midagi küsida oleks keeruline, seega teeme Urmo küsimuse. Kes on lisaks Urmo Aavale kaks ülejäänud Rally Estonia peakorraldajat, kes mõlemad on tänaseks saanud ka Valgetähe V klassi teenetemärgi? Näete neid pildil vaateratta peal sõitmas.

29. Millisel aastal korraldatud jalgpalli maailmameistrivõistluste finaaltourniiril peeti mängu kõige enamatel staadionitel?

30. Ennetades Illar Tõnissoni korraldatavat hooaega lõpetavat spordimängu, küsime selle küsimuse juba praegu ära. Millise sportliku harrastuse, millega me kõik oleme rohkem või vähem kokku puutunud, pealkirja kannab ekraanil nähtav hittlaul möödunud aastast. Ka muusikavideos võib inimesi näha end sportlikult liigutamas, küll mitte küsitava tegevusega tegelemas.

31. Küsime motokrossi maailmameistrivõistlusel kaasa löövet KTMi kontserni kuuluvat Hispaania rattatootjat, kelle esisõitjaks MX1 klassis oli möödunud aastal endine MX2 klassi maailmameister lätlane Pauls Jonass (MMi 8. koht üldarvestuses). 2021. aastal jäädi tootjate arvestuses MX1 klassis viiendaks ja MX2 klassis kuuendaks (viimaseks). Näete pildil ka fragmenti tootja logost.

32. Milline nendest Tallinna Selveri võrkpalliklubi viimaste aastate sidemängijatest on oma perekonnanime järgi tugevam malend? A või B?

A)

B)

33. Millise objekti projekteerijana on Eesti spordi(arhitektuuri) ajalukku läinud Paidest pärit insener August Komendant? Tema projekteeritud objekt valmis 1938. aastal ja oli maailmas esimene omataoline. Proovige oma vastuses olla võimalikult täpsed.

34. Värskest on veel meeles Anett Kontaveiti edulugu möödunud suve lõpus/sügisel, mis päädis nelja turniirivõidu ning finaalkohaga WTA aastalõputurniiril. Pika võiduseeria vahele jäi Kontaveitil üks kaotus Indian Wellsi suurturniiril neljandas ringis. Küsimegi, et kellele Kontaveit selles mängus kaotas? Küsitavaga on Kontaveit mänginud tänaseks 5 korda, olles võitnud neist 2. Lisaks neile mängudele seob Kontaveiti ja küsitavat miskit veel.

35. Kes on see pildil olev Uus-Meremaa kõigi aegade edukaim olümpiasportlane? Tal on kokku 5 OM-kulda, neist 3 Tokyost. Lisaks on ta 10-kordne maailmameister.

IMELIKKE ja VÄHEMIMELIKKE SPORDIALASID

36. 2021 - The Weeknd; 2020 - Jennifer Lopez; 2019 - Maroon5, 2018 - Justin Timberlake, 2017 - Lady Gaga, 2016 - Coldplay, 2015 - Katy Perry 1967 – Al Hirt. Tegemist on katkematu loeteluga, kus on toodud 7 viimast ja siis ka kõige esimene. Mis nimekirjaga on tegu?
37. Eestlaste Vaike Laine ja Vaido Radamuse lapselaps River Radamus on kahekordne juunioride maailmameister aastast 2019. Olümpiakavva kuuluval spordialal on ta sellel hooajal kahel korral saavutanud MK-etapil 6. koha. Mis alaga tegeleb River Radamus? Eestlane osales sellel spordialal olümpial juba enne Teist Maailmasõda.

38. Milline olümpiala? Oli kavas esmakordselt 1972. aastal. Võeti uuesti kavva 1992 ning seal alates on alati kavas olnud ning on kavas ka 2024. ja 2028. aasta olümpiamängudel. Enim medaleid on võitnud Prantsusmaa.
39. Järjest tihedamini satuvad spordimängudesse ka küsimused dartsist, seda eelkõige tänu haaravatele eestikeelsetele teleülekannetele. Ehk on sobilik küsida ka aspekti darts'i reeglitest. Soovime teada, et mitme noole viskega on võimalik darts'is üks voor (inglise keeles „leg“) kõige kiiremini lõpetada? Mõeldud on siis profitasemel võistlusi.
40. Tuntud lastejutus Onu Remuse jutud võidab Kilpkonna-onu tänu kavalusele nii jänkuonu kui karuonu. Millistel (ka olümpiamängudel kavas olnud või olevatel) sportlikel tegevustel ta jänese ja karuga mõõtu võtab? (kumbki õige 1 punkt)

41. Milline kergejõustiku MM (aasta + linn)?

- Ainus kord, kui meeste maratoni maailmameistri tiitli võitis Ameerika mandrilt pärit jooksja
- Soome sai 3 medalit, Eesti medalit ei saanud
- Haile Gebrselassie tegi oma ainsa katse võita pikamaajooksu duublit, mis siiski ebaõnnestus
- Merlene Ottey sai oma pika karjääri kahest individuaalsest maailmameistriitlist esimese
- Lars Riedel ja Sergei Bubka võitsid ühe oma kuldmedalitest

42. Millise spordivahendiomaduste parendamise abivahendit näete pildil?

43. Tänapäeva jalgratturite maantee sõitades on pead tõstmas ratturid, kes suudavad olla tugevad igal reljeefil, sõidu tüübil ning isegi teekattel. Küsimegi üht sellesse kategooriasse kuuluvat 22-aastast briti noorratturit, kes eelmisel paaril aastal oli tuntud eelkõige tsüklokrossi sõitjate poolest, aga sõlmis 2021. aasta alguses profilepingu suurtiimi Ineosiga ning tipptulemused ei lasknud ennast kaua oodata. Ta võitis paljude esikümnekohtade hulgas kevadise klassiku Brabantse Pijl ning jäi fotofinišiga alla Wout van Aertile Amstel Goldi tippsõidus. Peale kevadet keskendus mägiratta sõidule, mille hooaeg tipnes olümpiavõiduga Tokyos. Hooaja lõpus sai kätte ka oma esimese suurtuuri kogemuse Vueltal, kuuenda koha maailmameistrivõistluste grupisõidus ning praegusel hooajal lööb laineid jälle tsüklokrossi MK-sarjas. Kellest on jutt?

44. Peale FC Flora ja tema treeneri Jürgen Henn'i, millised on algaval Premium Liiga hooajal ainsad kaks klubi, kelle peatreeneriks on Eesti kodakondne?

45. Kes tegev mängijatest on olümpiamängude meeste korvpalliturniiridel visanud kõige rohkem punkte (501)? Õnnestumise korral võib ta Pariisi olümpial selles kategoorias tõusta isegi läbi aegade kolmandaks olümpiamängude skooritegijaks. Küsitav on kahel olümpial olnud turniiri suurim skooritegija ning võitnud ka ühe medali.

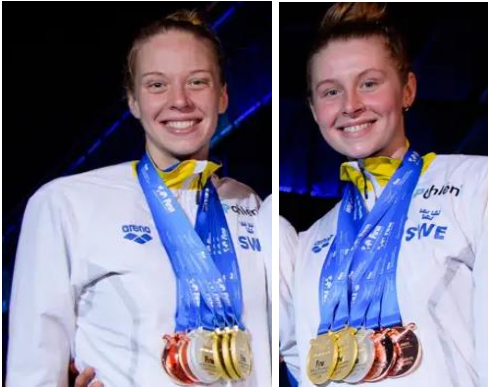
46. Näete järgmiste korvpalli maailmameistrivõistluste logo, mille ülesehitus koosneb kolmest põhielemendist. Kui süda sümboliseerib kirge mängu vastu ja Naismithi karikas maailmameistrile välja antavat auhinda, siis mis on kolmas sümbol sellel logol ja mida see sümboliseerib? (NB! Kaheosaline vastus!)

47. USA jooksjad on meeste olümpiamaratonil võitnud kolmel korral: 1904 -Thomas Hicks, 1908-John Hayes, 1972-Frank Shorter. Nendel kõigil kolmel võidul on üks ühine kummaline sarnasus, mida ühelgi muul olümpiamaratonil pole juhtunud ja tõenäoliselt enam ei juhtu ka. Milline?
48. Millisel ringrajal toimunud F2 MM-etappidel õnnestus Jüri Vipsil võtta oma tänavuse hooaja kaks ainsat võitu? Need sõidud toimusid 5-6 juunil, kusjuures samal nädalavahetusel toimus samal ringrajal ka F1 etapp.
49. Kes on Eesti edukaim olümpiaala maailmameistrivõistlustel osalenud sportlane 19. medaliga? Ta on võitis sealt 13 kulda, 3 hõbedat ja 3 pronksmedalit. Peab siiski tunnistama, et päris kõik distsipliinid, millel medalid võideti, ei ole olümpiamängude programmist läbi käinud.
50. Mis spordiaasta (+/- 1 aasta = 1p)?
- Sündisid Emil Zatopek, Jake LaMotta
 - Suri Gustav Boesberg, Eesti raskejõustiku rajaja
 - Johnny Weissmüller ujus esimese inimesena 100 m alla 1 minuti
 - Tallinnas toimusid ühe olümpiaala maailmameistrivõistlused
 - Tennise Australian Openil mängisid esimest korda naised

SUGULASTE PLOKK

51. Meeste kuulitõuke ja meeste odaviske (vana oda) maailma kõigi aegade esikümnes figureerib üks ja sama perekonnanimi, kusjuures härrad on omavahel sugulased. Nimeta nende perekonnanimi?

52. Detsembris toimunud lüherajaujumise MM-il Abu Dhabis said pildidel olevad rootslannadest õed kahe peale kokku 5 kuld-, 3 hõbe- ja 4 pronksmedalit. Neist suure osa küll teateujumistes, aga mis siis. Mis on õdede perekonnanimi?

53. Kes on ainsad isa ja poeg, kes tulnud meeste klassis individuaalselt jalgratta maantee grupisõidu Eesti meistriks? Isa tuli Eesti meistriks 1968. aastal ning poeg aastal 1995. Ehk on abiks ka vihje, et poja vanaisa oli tenniselegend Evald Kree. (2p saamiseks piisab nende ühisest perekonnanimest).

54. Kes on need Eesti spordimaastikul tuntud ja tiitlitega vanaisa ja tütretütär? Kui vanaisa tegi suuri tegusid muuhulgas Nõukogude Liidu meistrivõistlustel, siis tütretütrel on senini parima saavutusena ette näidata pildil nähtav omavanuste MM-medal.

55. Pildidel on jalgpalluritest poeg-isa-vanaisa, kes kõik kannavad sama eesnime ja perekonnanime. Vanaisal on kodus olümpiahõbe 1964. aastast. Isa on juhendanud oma riigi koondist treenerina MMil ja nelja aasta vältel ka Gruusia meeste koondist. Poeg on esindanud rahvuskoondist 74 korda, löönud seal 7 väravat ning on mänginud ka Inglismaa ja Hispaania kõrgliigades. Kuidas on nende ühine nimi?

56. Mis spordiala 2021. aasta MMi osalejatele mõeldud nelja peamise eriauhinna võitjad olid Cal Petersen, Moritz Seider, Peter Cehlarik ja Andrew Mangiapane?
57. Vastavalt reeglitele on NBAs võimalik mängijal valida endale mängusärgile kas ühe või kahekohaline särGINumber, sealhulgas 00, mida on ka spordisarja mängudes küsitud. Küll on aga erandiks üks kahekohaline särGINumber, mida NBAs teatud põhjustel pole lubatud kanda. Kui Dennis Rodman läks 2000. aastal oma viimaseks hooajaks mängima Dallas Mavericksi, siis tegi ta ametliku avalduse, et seda särGINumbrit kanda, aga liiga keeldus, misjärel hakkas Rodman kandma soovitud särGINumbrit ühe võrra suuremat särGINumbrit. NHLis on läbi ajaloo selle särGINumbriga särke kandnud vaid 2 hokimeest. Mis särGINumbriga on tegu?
58. Teema on kuum, seega lubame endale ka kolmanda Anett Kontaveitiga seotud küsimuse. WTA aastalõputurniiril Guadalajaras kandsid Kontaveiti kaks viimast vastast Maria Sakkari ja Garbine Muguruza kenasid Adidase tennisekleite, mis pärinevad ühest ja samast kollektsioonist. Selle 2021. aasta sügistalvise kollektsiooni pani Adidas kokku ühe eestlastele hästi tuntud teise, 1951. aastast tegutseva rõivatootjaga. Suur osa neist riideesemetest on toodetud tänapäevale kohaselt taaskasutatud materjalidest, kusjuures osaliselt on kasutatud ka ookeani plastikut. Millise rõivatootja käsi oli mängus nende kleitide disainimisel?

59. Umbes kahe tuhande elanikuga Šveitsi väikelinn Mies on kodupaigaks kahele suurele rahvusvahelisele spordialaliidule. Üks neist aladest on olümpiaala, milles eestlastelgi omad rõõmuhetked olümpiamängudelt meenutada. Ka teise alaliidu poolt kureeritavates võistlussarjades on eestlastel mõned võidud ette näidata (paremal ka selle alaliidu logo). Mis alaliitudest jutt?

60. Näete ekraanil Brasiilia vutistaare mängimas 2014. aastal leiutatud sportmängu, mis on kiiresti saavutanud sellise populaarsuse, et see on lisatud juba 2023 Euroopa Mängude kavva ning sihib ka olümpiamängudel osalemist. Mängu on viimasel ajal olnud võimalik näha ka Eurospordi ekraanilt. Mis nime see mäng kannab?